

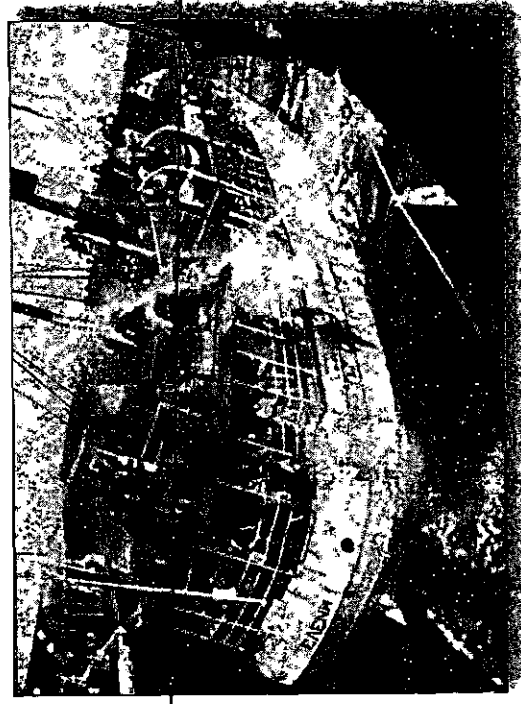
שם הספינה, אשר נצבע על חרטומה ועל הירכתיים, היה "ELLENI", דשום באותיות יווניות.

השם העברי שניתן לה היה "הגנה-חירות". באותה תקופה התגברו פעולות האצ"ל והלח"י נגד הבריטים. השלטונות הבריטיים דרשו מראשי המוסדות היהודיים פעולה של ממש לריסון הסודי. הנציב העליון זימן לשיחה את גולדה מאיר ואת אלעזר קפלן, שהיו באותם ימים חברי הנהלת הסוכנות, והזהיר אותם מפני התוצאות של המשך פעילות הסודי של ארגונים אלו. שיחה זו התקיימה ב-9 בפברואר, ביום גירוש מעפילי "לנגב" לקפריסין ומותו של אחד המעפילים שעל סיפונה, ששמו עדיין לא היה ידוע. תשובתה של גולדה מאיר הייתה שכל עוד מדיניות הבריטים היא גירוש מעפילים מהארץ, קשה ליצור רעת קהל נגד פעולות אלה. למרות זאת השם "הגנה-חירות" שניתן לספינת המעפילים אשר עמדה להגיע בתוך כמה ימים לחופי הארץ, היה עלול להתפרש כשיתוף פעולה בין ה"הגנה" לבין ארגוני "הפורשים". בעקבות האירועים על ספינת המעפילים "לנגב" הוחלט לשנות את השם ל"המעפיל האלמוני".

למעט תקלות מנוע וים סוער לסידוגין, לא היו אירועים מיוחדים במשך ההפלגה.

ב-14 בפברואר התגלתה הספינה על ידי מטוס בריטי ולמחרת התקרבו אליה שתי משחתות.

המעפילים התארגנו להתנגדות. המשחתות תקפו בעזרת סילוני מים וגז מרמיע.

"המעפיל האלמוני" מתקפת על ידי אניות מלחמה בריטיות "ELLENI" - השם אשר נצבע בחיטום וירכתי האניות

"המעפיל האלמוני" ("SAN MIGUEL")

במקור ספינת רואר ונוסעים שנכנתה בשנת 1875, בעלת תפוסה ברוטו של 476 טון ומהירותה כ-7 קשר. הפליגה בהפלגות קצרות בין האיים של הים הצפוני בדגל שוודי וכשם "SAN MIGUEL".

בשנת 1946, כאשר היא בת 71, נרכשה על ידי המוסד לעלייה.

לאחר הכנה ראשונית הובאה על ידי איש פלי"ם, יוסף דרור, לימים המפקד הראשון של שייטת הצוללות של חיל הים הישראלי. הוא הביאה משוודיה לצרפת להמשך הכנתה להובלת מעפילים.

יחד איתה נרכשה ספינה נוספת, אחותה, ושמה "סן בזיליוס" ("SAN BASILIUS"). שתיהן נרכשו לשם העלאת מעפילים משוודיה, שם המתינו 664 בני נוער יהודיים ובהם כ-500 נערות, ניצולי מחנות הריכוז של הנאצים, אשר הצליחו להינצל במסגרת עסקת אפלה. בין מקימיהם שנוכחים לבין מפקד הגטאואר היינריך הימלר (ראו הערך: "חיים אדלחורוב"). לאחר בדיקת הספינות וחייתן הוחלט שלא להעלות אליהן את מעפילי שוודיה. מצבן היה רעוע, ומסוכן היה לעבור בקו את הים הצפוני, בייחוד בחורף. הוחלט להביא למרסיי ולהעלות שם את המעפילים. "סן בזיליוס" עלתה על שרטון בדרך וננטשה. עבודות ההכנה בוצעו במרסיי והספינה התאמה לקליטת 870 מעפילים.

ב-3 בפברואר 1947 הפליגה הספינה מהנמל סט (SETE) שממערב למרסיי, כאשר על סיפונה 788 מעפילים צעירים מהונגריה ומרוקו. מפקד הספינה מטעם המוסד לעלייה היה איש פלי"ם, יוסף דרור, המלווה הנוסף היה שאול ביבר, והאלחוטאי ("גדעוני") - ראובן אורנשטיין.

רב החובל ריקרדו ר-12 אנשי הצוות היו ספרדים, רפובליקנים.

1.10.2005
2.2

ר/ח הלל ירקוני

ספינות מעפילים מ'א' עד ת'

שבדרום אמריקה. הבריטים עמדו לגרשם ליער זה. בלחץ גל המתוארת ששטרף את הארץ, הורשו המעפילים לרדת מהספינה הקטנה לאחר שהחזיקו בה במימי נמל חיפה במשך שלושה חדשים.
בהמשך חייה החליפה "הילרה" את שמה ל-"LAS TAMPLAS" ובשנת 1950 פורקה לגרוטאות באיטליה.

מקורות: אביאל אהוד: "פתחו שערים", עמ' 91.
עופר דליה: "דרך כיס", עמ' 76-72.

SILVERSTONE P.H.: "OUR ONLY REFUGEE OPEN THE GATES", pp. 5, 6, 35.

מסת"ב: 9-733-411-965 ISBN:

©

תשס"ה

2005

כל הזכויות שמורות
להוצאה ולמחבר
תל-אביב, רח' ברכוכבא 29
טל': 5283648

נסדר: "סדר צלם בע"מ" ת"א
דפוס: בני שאול

גוונים